

Vergaderjaar 2017–2018

27 830

Materieelprojecten

Nr. 208

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 oktober 2017

Inleiding

Het project «Chinook Vervanging en Modernisering» betreft de aanschaf van veertien nieuwe Chinook-helikopters, alsmede de modernisering van de zes Chinook-toestellen die Defensie reeds in gebruik heeft. De Kamer heeft op 7 september 2015 de BCD-brief van dit project ontvangen (Kamerstuk 27 830, nr. 157). De veertien nieuwe Chinooks van het type CH-47F MYII CAAS zijn inmiddels gecontracteerd. Defensie zal deze toestellen in 2020 in gebruik nemen.

Met deze brief ontvangt u informatie over de modernisering en standaardisatie van de zes huidige Chinook-helikopters van het type CH-47F(NL). Defensie heeft besloten de zes huidige Chinooks op dezelfde standaard te brengen als de veertien nieuw te bouwen toestellen. Met dit besluit zal de verwervingsvoorbereidingsfase (D-fase) van dit project worden voltooid. Defensie is voornemens de contracten met de leverancier en de Amerikaanse overheid uiterlijk in december aanstaande te sluiten.

Standaardisatie

Defensie streeft naar de standaardisatie van wapensystemen om de exploitatiekosten te verminderen. Zoals gemeld in de brief van 22 juni 2016 (Kamerstuk 27 830, nr. 177) heeft Defensie tegen die achtergrond drie scenario's onderzocht voor de modernisering van de zes toestellen. Dit betrof:

- een scenario waarin Defensie met een gemengde vloot blijft opereren;
- een scenario waarin de huidige zes Chinooks worden afgestoten en Defensie zes nieuwe toestellen van hetzelfde type als de veertien nog te bouwen Chinooks zal aanschaffen; en
- een scenario waarin de zes huidige Chinooks worden omgebouwd tot dezelfde standaard als de veertien nieuwe toestellen.

Dit laatste scenario – de ombouw van de huidige zes toestellen naar de standaard van de nieuwe CH-47F MYII CAAS Chinooks – blijkt op de lange termijn het meest gunstig, aldus de brief van juni 2016.

Verwerving

Fabrikant Boeing zal de zes Chinooks ombouwen naar de nieuwe standaard. Waar mogelijk zullen componenten uit de oude toestellen worden hergebruikt. Dit betreft ruim 2.500 onderdelen, waaronder kostbare zoals de rotorbladen, aandrijfassen en transmissies. Na de modernisering komen de zes Chinooks als nieuw van de productielijn af. Boeing zal de modernisering uitvoeren aansluitend op de productie van de veertien nieuwe toestellen. Defensie zal het laatste gemoderniseerde toestel ontvangen in 2021.

Defensie beziet nog of de huidige externe lierinstallatie van de zes toestellen zal worden behouden. De veertien nieuwe toestellen zullen namelijk niet beschikken over een dergelijke lierinstallatie. Dit is mogelijk het enige punt van verschil tussen de nieuwe en de gemoderniseerde toestellen. Gevolgen voor de exploitatie zijn er niet.

Voor de veertien nieuwe toestellen heeft Defensie destijds met de Amerikaanse landmacht een overeenkomst gesloten in het kader van *Foreign Military Sales* (FMS). De FMS-overeenkomst zal nu worden uitgebreid ten behoeve van de zes huidige toestellen. Daarnaast zal Defensie voor de modernisering een contract sluiten met leverancier Boeing (*Direct Commercial Sales*, DCS). Defensie heeft met Boeing en de Amerikaanse landmacht de mogelijkheid besproken om de modernisering volledig via FMS uit te voeren. Dit bleek echter nadelig te zijn. De toestellen zouden later worden geleverd en de kosten zouden hoger uitvallen dan het beschikbare budget. Daarom is in overleg met Boeing en de Amerikaanse landmacht gekozen voor de combinatie van DCS en FMS.

De FMS-uitbreiding heeft betrekking op de levering van de motoren en elektronische systemen, het kwaliteitstoezicht tijdens de productie, de certificering en ondersteuning bij de levering en de acceptatie van de zes toestellen. De processen en procedures voor het toezicht op en de afname van de veertien nieuwe toestellen worden daarmee eveneens toegepast op de zes toestellen. Het huidige FMS-contract voorziet reeds in de benodigde programmaondersteuning, reservedelen, testapparatuur, training, boekwerken en missiesystemen.

Financiële aspecten

Met de BCD-brief bent u geïnformeerd over het projectbudget naar de stand van september 2015 (Kamerstuk 27 830, nr. 157). In deze brief is gemeld dat het budget toereikend was voor de aanschaf van de veertien nieuwe helikopters, en dat het restant beschikbaar was voor de modernisering van de zes huidige toestellen. De veertien nieuwe Chinooks zijn inmiddels gecontracteerd. De contractwaarde is lager dan waarmee in 2015 rekening was gehouden. Het resterende beschikbare bedrag voor de modernisering is dan ook groter dan werd voorzien in september 2015.

Daarnaast hield Defensie rekening met een extra exploitatiebudget voor het geval dat de zes bestaande Chinooks niet op precies dezelfde technische standaard zouden worden gebracht als de veertien nieuwe toestellen. Het in bedrijf houden van een gemengde vloot is duurder dan van een standaardvloot.

Inmiddels heeft Defensie besloten tot de volledige standaardisatie van de Chinook-vloot. Daardoor is dit extra exploitatiebudget niet meer nodig. Door het projectbudget van het project «Chinook Vervanging en Modernisering» aan te vullen vanuit dit extra exploitatiebudget is het projectbudget toereikend voor de modernisering en standaardisatie van de zes huidige Chinooks.

Het nieuwe projectbudget blijft binnen de bandbreedte van € 250 miljoen tot € 1 miljard. De verhoging gaat niet ten koste van de investeringen in of de exploitatie van andere wapensystemen. Zoals hierboven uiteengezet was dit geld reeds bestemd voor de Chinook-vloot. De bijgaande commercieel-vertrouwelijke brief¹ bevat nadere financiële informatie.

Overige aspecten

Industriële Participatie

Voor de veertien CH-47F MYII CAAS Chinook helikopters hebben het Ministerie van Economische Zaken en Boeing reeds afspraken gemaakt voor industriële participatie. Deze afspraken zullen worden aangevuld met extra verplichtingen vanwege de ombouw van de zes helikopters.

Certificering

Defensie maakt bij de certificering gebruik van de ondersteuning van de Luchtwaardigheidsautoriteit van de Amerikaanse landmacht. De zes toestellen krijgen dezelfde configuratie als de veertien nieuwe toestellen, zoals gezegd met de mogelijke uitzondering van de lierinstallatie. Er worden geen problemen verwacht bij de certificering.

Ten slotte

Defensie is voornemens de contracten met Boeing en de Amerikaanse landmacht uiterlijk in december aanstaande te tekenen. Met de ombouw van de zes CH-47F(NL) Chinook helikopters naar de standaard CH-47F MYII CAAS Chinook beschikt Defensie vanaf 2021 over een Chinook-vloot van twintig capabele toestellen in dezelfde configuratie, die bovendien gelijk is aan die van de Amerikaanse landmacht. Dit komt de instandhouding, de inzetbaarheid en de operationele samenwerking ten goede.

De Minister van Defensie,
K.H.D.M. Dijkhoff

¹ Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer